

Landsforeningen af Menighedsråd

Sabro, den 22. februar 2010
Vor ref.: 28.10/03243 ILP/SMR

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Høring vedrørende Betænkning 1511 **"Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud"**

Landsforeningens bestyrelse anser betænkning 1511 for at være et inspirerende grundlag for debatten om bloktilskud. Især vil vi understrege værdien af overvejelserne omkring grundlovens § 4.

Vi bakker generelt op om de synspunkter, der i betænkningen er fremført af de fire folkekirkelige repræsentanter og vil specielt støtte bemærkningerne om behovet for en både dybere og bredere analyse, herunder en analyse af hvilke muligheder der er for at imødekomme ikke folkekirkemedlemmers ønsker og behov uden at ændre folkekirkens grundlovssikrede status.

Det er vores opfattelse, at en overgang til bloktilskud ikke vil bidrage til, at folkekirken vil kunne løse sine opgaver bedre end hidtil.

Derimod er der især tre forhold, der gør os betænkelige ved overgang til bloktilskud:

- at det er vanskeligt at overskue, om en sådan vil forrykke den balance i magt og indflydelse mellem folkekirkens forskellige organer, som en overvejende del af det kirkelige landskab ønsker at opretholde,
- at en bloktilskudsmodel rummer en fare for centralisering, hvis den skal tage højde for den nødvendige solidaritet mellem de forskellige geografiske områder, og
- at en bloktilskudsmodel vil give mindre gennemsigtighed end situationen i dag, hvor en del af de kirkelige udgifter ved at være optaget på finansloven er underkastet parlamentarisk kontrol, hvorfor den ikke vil kunne anses som et demokratisk fremskridt.

Nyborgmødet, som Landsforeningen og biskopperne holdt den 30. januar 2010, har bekræftet os i denne vurdering, da det er vores indtryk, at det overvejende flertal af de fremmødte vurderede den nuværende ordning som smidig og relativ let at tilpasse ændrede vilkår og behov, ligesom den muliggør løsninger af fælles opgaver ved samarbejde mellem menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd.

Med venlig hilsen

Inge Lise Pedersen
formand

Ole Wind
sekretariatschef

Danmarks Provsteforening

Provst Paw Kingo Andersen
Ubberudvej 12
5491 Blommenslyst

Tlf. 65 96 80 83 - Mobil 30 68 83 91

E-post: paka@km.dk

Den 22. februar 2010

Til: Kirkeministeriet
Emne: Høringssvar vedr. betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud
Ref.:

Danmarks Provsteforening anbefaler, at der ikke sker en omlægning til bloktilskud, men at den nuværende ordning for statens tilskud til folkekirken videreføres.

Anbefalingen begrundes i, at det er Provsteforeningens opfattelse, at omlægning til bloktilskud vil fremme en u hensigtsmæssig politisering af forholdet imellem Stat og Kirke.

Det er således Provsteforeningens holdning, at omlægningen til et bloktilskud kan medføre en ”kommunalisering” af folkekirkens forhold til staten.

Såfremt Regeringen fastholder, at der skal ske en omlægning til bloktilskud, anbefaler Danmarks Provsteforening, at det sker efter den model, som er en kombination af det nationale og det regionale niveau.

I forhold til de forskellige delmuligheder i den model, som er en kombination af det nationale og det regionale niveau, anbefaler Danmarks Provsteforening, at kompetencen til at fordele bloktilskud fra det nationale til det regionale niveau samt normere det samlede antal præstestillinger tillægges kirkeministeren i samspil med en lovfæstet budgetfølgegruppe, og at fordelingen af præstestillinger inden for det enkelte stift foretages af biskoppen efter høring af stiftsrådet.

Danmarks Provsteforening finder dog anledning til at tilføje, at vi gerne deltager i en fortsat samtale om, hvordan der kan skabes mulighed for en styrket intern prioritering af de økonomiske midler i folkekirken.

Med venlig hilsen

Paw Kingo Andersen
formand

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

DERES REF.:

VOR REF.:
5100.5.3/bph

DATO:

22. februar 2010

Præsteforeningens høringssvar vedr. Betænkning 1511 "Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud"

Præsteforeningen fremsender hermed høringssvar til Kirkeministeriets betænkning 1511. Indledningsvis skal foreningen fastslå, at den foretrækker den nuværende ordning for statens tilskud videreført, så der ikke sker en omlægning til bloktilskud, som ydes til de samfundsopgaver, der varetages af folkekirken. Dermed tilslutter Præsteforeningen sig de fire kirkelige medlemmer af udvalgets anbefaling af, at der ikke bør sker en omlægning, men at den nuværende ordning videreføres.

Når Præsteforeningen ikke kan tilslutte sig en omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud på det foreliggende grundlag skyldes det, at en beslutning om en eventuel omlægning må ske på baggrund af en mere omfattende beskrivelse af de historiske, teologiske, økonomiske og strukturmæssige forudsætninger for forholdet mellem stat og kirke og mellem det læge og gejstlige lag, end der er tilvejebragt igennem betænkning 1511.

Ved en omlægning til bloktilskud på baggrund af betænkning 1511 vil man risikere at handle i blinde, fordi problemstillingen er så kompleks, at det er vanskeligt at gennemskue konsekvenserne for selve folkekirkeordningen og for de afstemte balancer, der hersker i den nuværende ordning mellem de forskellige beslutningslag og styringsmæssige mekanismer i folkekirken.

Bloktilskud gavner ikke nødvendigvis

Præsteforeningen er ikke af den opfattelse, at en omlægning af støtten til bloktilskud i sig selv vil være til gavn for den brede opbakning til folkekirken jf. begrundelsen i regeringsgrundlaget.

Så længe der medlemsmæssigt er bred tilslutning til folkekirken, og så længe der politisk er tilslutning til Grundlovens § 4, at den evangelisk-lutherske kirke varetager opgaven som folkekirke, er staten forpligtet på at understøtte kirken. Det giver ikke umiddelbart mening at skelne mellem samfundsmæssige og kirkelige opgaver, idet folkekirken i sin virksomhed herunder vedligeholdelse af kirkebygninger og kirkegårdsdrift lader det indgå i et samlet mål, jf. menighedsrådslovens §1 stk. 2, "at virke for gode vilkår for evangeliets forkyndelse." Dette vil også være tilfældet, hvis støtten bliver omlagt til et bloktilskud.

Administrative og styringsmæssige krav

Præsteforeningen er opmærksom på, at en række administrative og lovgivningsmæssige initiativer i disse år, herunder forslaget om omlægning til bloktilskud også sker for at tilpasse den kirkelige sektor til modeller, der kendes fra administrationen i den øvrige offentlige sektor, og dermed også medvirker til at etablere mere effektive styringsmekanismer. Denne udvikling kan der være gode administrative argumenter for. På den anden side så må sådanne ændringer ikke foretages uden, at der tages hensyn til kirkens særlige organisation, orden og opbygning. Disse forhold bør gennemtænkes og analyseres grundigt, før der træffes afgørende beslutninger, som kan få konsekvenser for selve kirkeordningen. Dette gælder også i forhold til bloktilskud som en statslig styringsmekanisme.

Manglende historik

Grundlovens § 4 indebærer ifølge gængs opfattelse en forpligtelse for staten til at understøtte folkekirken økonomisk. Her savner Præsteforeningen i betænkning 1511 en dybere analyse og bredere beskrivelse af de faktiske historiske forudsætninger for forholdet mellem stat og kirke. En række af de historiske forudsætninger bør tænkes med og bringes i spil, når man skal vægte balancen af den økonomiske byrdefordeling mellem stat og kirke.

Her tænkes bl.a. på reformationstiden med statens (kongens) inddragelse af kirkegodset, over omfordeling af kapitaler og frem til de store jordlove i 1919, der resulterede i inddragelse af præstegårdsjorde til statshusmandsbrug og dermed større omlægnings i finansieringen af kirkens virksomhed. Disse historiske forhold bør medinddrages i en analyse af de økonomiske perspektiver i stat-kirke forholdet.

Bred tilslutning til folkekirken

For Præsteforeningen er det en vigtig forudsætning for at fastholde den brede tilslutning til folkekirkeordningen, at folkekirken er til stede overalt, og den bedst mulige præstelige betjening sikres, også i mere tyndt befolkede områder, ved at præstestillingerne finansieres af centrale midler, og derved ikke kun er afhængige af de økonomiske muligheder i de enkelte sogne og provstier.

Ligeledes for at sikre, at folkekirken ikke falder fra hinanden i 98 lokalkirker eller 10 stiftskirker, er det vigtigt at fastholde ensartede og centrale løn- og ansættelsesvilkår for folkekirkens præster, herunder præsternes uafhængighed af menighedsrådet i udøvelsen af de pastorale forpligtelser.

Det vil også være med til at sikre den forkyndelsesmæssige bredde i folkekirke, så en mere sekterisk og eksklusiv kirkedannelse undgås som følge af ændrede strukturer og ansættelsesforhold, der kan resultere i, at folkekirken som enhed undergraves.

Hvis omlægning til bloktilskud fastholdes

Såfremt regeringen fastholder, at der efter en bred debat og på det foreliggende grundlag skal forberedes en omlægning til bloktilskud, så kan Præsteforeningen tilslutte sig de fire kirkelige medlemmer af udvalgets valg af kombinationsmodellen som kombination af modellerne for fordeling af tilskud til det nationale og regionale niveau, som den mindst skadelige model i

forbindelse med en omlægning til bloktilskud. Tilslutning sker under den forudsætning, at der etableres en ny lovfæstet budgetfølgegruppe med repræsentation af lægfolk og præster, som giver mulighed for et samvirke mellem lægfolk og præster svarende til det samvirke, der findes i menighedsråd og i stiftsråd. Desuden kan Præsteforeningen tilslutte sig de fire kirkelige medlemmer af udvalgets synspunkt om, at et eventuelt bloktilskud alene bør fordeles til de samfundsopgaver, der er forbundet med folkekirkens virksomhed som kirke, det vil sige kirkebygninger og kirkegårde.

Modellen for lokalt niveau afvises under henvisning til, at sogne og provstier er for små enheder, der ikke sikrer den folkekirkelige bredde og vil medføre en risiko for en opsplitting i 98 forskellige folkekirker.

Modellen for regionalt niveau afvises under hensyn til, at der skal etableres nye økonomiske rammer på stiftsniveau og risikoen for, at folkekirken vil udvikle sig til 10 forskellige folkekirker.

Fremadrettet debat vigtig

Præsteforeningen er af den opfattelse, at debatten om de økonomiske og styringsmæssige rammer omkring folkekirkeordningen er en vigtig debat. Men foreningen er også af den opfattelse, at en sådan debat må ske på baggrund af et mere grundigt udredningsarbejde, før der træffes beslutninger, der kan gå hen og få uoverskuelige konsekvenser for folkekirkeordningen. Præsteforeningen stiller sig naturligvis gerne til rådighed for et sådant udredningsarbejde.

Med venlig hilsen

Per Bucholdt Andreassen

Formand

Den danske Præsteforening

Folkekirkens mellemkirkelige Råd

Council on International Relations of the Evangelical Lutheran Church in Denmark

Frederiksberg, d. 23. februar 2010

J.nr. 201

JSS/jn

Til Kirkeministeriet

Høringssvar vedr. betænkning 1511 (Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud)

Folkekirkens mellemkirkelige Råd (MKR) har med interesse læst betænkningen vedr. omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud. Vi forholder os hverken positivt eller negativt over for indførelse af bloktilskud, men alene til konsekvenserne for MKR, såfremt der indføres bloktilskud.

Ifølge betænkningen kan finanslovens tilskud til MKR overgå til fællesfonden, jvf. afsnit 6.1.2 (omtale af finanslovens § 22.11.04.10). For 2010 modtaget MKR 315.000 kr. fra finansloven, mens det resterende budget dækkes via fællesfonden.

Hvis ikke omlægningen skal få negative økonomiske konsekvenser for MKR, er det altså afgørende, at MKRs bevilling fra fællesfonden forhøjes tilsvarende med det beløb, som bortfalder fra finansloven.

Staten har via finansloven ydet økonomisk støtte til mellemkirkeligt arbejde siden 1925. Bevillingen på finansloven har altså i mange år været en fast del af den folkekirkelige ordning og statens understøttelse af folkekirkens arbejde. I det lys er det desto vigtigere at bevillingen samlet set ikke forringes ved en evt. omlægning til bloktilskud.

I regeringsgrundlaget af 23. november 2003 præciseres det, at en omlægning til bloktilskud ikke må "ændre på den økonomiske byrdefordeling mellem staten og folkekirken". Det må også betyde, at de udgiftsposter, som hidtil er blevet dækket af staten, fuldt ud dækkes af folkekirkelige midler efter en evt. omlægning til bloktilskud – hvis ikke ville omlægningen i givet fald gribe længere ind i den folkekirkelige ordning, end det formentlig har været intentionen fra både regeringens og udvalgets side.

Problemstillingen, som her er skitseret, gælder selvsagt ikke kun MKR men alle opgaver, hvis finansiering foreslås at overgå fra finansloven til fællesfonden.

Med venlig hilsen

Paul Verner Skærved
formand

Jørgen Skov Sørensen
sekretariatschef

www.interchurch.dk · E-mail: interchurch@interchurch.dk

Peter Bangs Vej 1 D, DK-2000 Frederiksberg · Tel. +45 33 11 44 88 · Fax +45 33 11 95 88

Formand: Paul Verner Skærved · Sekretariatschef: Jørgen Skov Sørensen

Høringssvar

Høringssvar fra Danske Sømands- og Udlandskirker

Vedr. Betænkning 1511

om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Indledning

Den brede drøftelse af omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud vil kun kort kommenteres i dette høringssvar: Frygten for at et bloktilskud meget nemt kan beskæres – og beskæres gradvist – står tilbage.

Da tilskuddet til Dansk Sømandskirke i Fremmede Havne i 1990-erne blev omlagt til et bloktilskud, blev det starten på en udhuling af tilskuddet, som blev fastfrosset i en årrække, og ikke siden er blevet indhentet.

I nærværende høringssvar fokuseres på den afgrænsning af bloktilskuddet, som findes under punkt 2.4.1.

Fra Betænkning 1511, punkt 2.4.1.

For så vidt angår udlandskirkerne drejer det sig om to konti: jf. betænkningen s. 74.

22.11.05.10. Tilskud til dansk kirkelig virksomhed i Sydslesvig
Omlægning 14,2 mio. kr. **Fastholdes på finanslov** 14,2 mio. kr. **Overføres til bloktilskud** 0 mio. kr.

22.11.06.10. Tilskud til betjening af danskere i udlandet
Omlægning 8,9 mio. kr. **Fastholdes på finanslov** 0,5 mio. kr. **Overføres til bloktilskud** 8,4 mio. kr."

Vedr. tilskud til dansk kirkelig virksomhed i Sydslesvig.

Begrundelsen jf. s. 75:

"Dette tilskud er ligesom statens tilskud til dansk skolevæsen og kulturliv i Sydslesvig en konsekvens af statens løfter til de dansksindede i Sydslesvig efter Genforeningen i 1920. Denne særlige historik taler for at opfatte tilskuddet til dansk kirkelig virksomhed i Sydslesvig som i højere grad en statslig end en folkekirkelig forpligtelse og opgave."

Her har DSUK ingen kommentarer, idet det anføres, at bevillingen primært anvendes til præstelønninger. Begrundelsen for bevillingen er som anført den politiske fokus på Sydslesvig efter løfterne efter Genforeningen i 1920.

Vedr. tilskud til betjening af danskere i udlandet.

Begrundelsen i betænkning 1511– s. 75 - 76:

"En mindre del af dette tilskud - ca. 0,5 mio. kr. ud af et samlet tilskud på 8,9 mio. kr. - er målrettet kulturelle og sociale aktiviteter for unge danskere i udlandet samt driftstilskud til Den danske Kirke i Paris, hvor staten er den formelle ejer af bygningen. Disse opgavers karakter taler for, at denne del af tilskuddet til DSUK bliver holdt uden for et bloktilskud, således at kun den del af bevillingen - ca. 8,4 mio. kr. - som vedrører kirkelig betjening af danskere i udlandet, kan indgå i et bloktilskud."

Dette uddybes s. 77:

"22.11.06.10 Tilskud til betjening af danskere i udlandet
Bortset fra en mindre del af denne bevilling, som er nævnt ovenfor, er der tale om tilskud til finansiering af den gejstlige betjening af danskere i udlandet. Ansvar for at yde et sådant tilskud kan naturligt overgå til fællesfonden."

Kommentarer fra Danske Sømands- og Udlandskirker:

1. Der er tale om, at tilskud til betjening af danskere i udlandet allerede ydes til DSUK i form af et bloktilskud. Der er ikke længere i bevillingsskrivelser tale om, hvor stor del af bevillingen ydes til f. eks. ungdomsarbejde og som driftstilskud til Den danske Kirke i Paris. Det anførte beløb på 0,5 mill. Kr. til ungdomsarbejde stammer fra tidligere bevillingsskrivelser - og ikke fra formuleringerne for 2009. DSUK opfatter da også bloktilskuddet som en ramme for bevillingen og dermed mere frit i forhold til tidligere.

2. Vedr. Paris:

Der er ikke længere tale om i bevillingsteksten fra Kirkeministeriet, at der ydes driftstilskud til Den danske Kirke i Paris. Det er korrekt, at dette tidligere fremgik direkte af bevillingsteksten, men dette er ændret siden finanslov 2009.

3. Udgifter til drift af sømandskirkerne bør defineres som en statslig opgave.

Det er korrekt, at udgifterne til sømandskirkerne består af lønudgifter til præster OG til andre medarbejdere. Af andre medarbejdere er der alene tale om assistenter, som sammen med sømandspræsten har til opgave at besøge danske skibe og stå til rådighed for danske søfolk.

Folketinget indførte i 1988 Dansk Internationalt Skibsregister, som har været afgørende for Danmarks position som en ledende søfartsnation. DIS lønninger er aftalte nettølønninger, således at den del af skatten, der hviler på DIS-indkomsten, lempes væk. Det kan ikke bestrides, at rederne og erhvervet som sådan har nydt godt af, at de aftalte nettølønninger er på et lavere niveau, idet lønudgifterne reduceres fra bruttoløn til nettoløn.

Statens tab på ordningen rammer staten. Kommunernes tab må formodes dækket over bloktilskuddet og udligningsordninger mellem kommunerne. Folkekirkens tab dækkes derimod ikke. I forbindelse med indførelse af ordningen blev søfolkene garanteret fortsat ret til kirkelig betjening i uændret omfang. Der er ingen tvivl om, at søfartsorganisationer og rederier primært havde fokus på sømandskirkerne.

Baggrunden for oprettelsen af Dansk Sømandskirke i Fremmede Havne i 1867 (under navnet: "Foreningen til Evangeliets forkyndelse for skandinaviske Sømænd i fremmede Havne") var, at søfolkene ikke skulle lades i stikken af deres kirke, når de var på langfart. Således har søfolk et dobbelt tilhørsforhold til Folkekirken, dels deres hjemsovn, hvor familien bor og hvor de hører til, når de er hjemme, dels sømandskirkerne og sømandspræsterne, når de er til søs.

Ovenstående er begrundelsen for, at der fortsat ydes tilskud for at sikre denne betjening. Hertil kommer, at sømandskirkerne ser sig forpligtede på også søfolk ombord på danske skibe af andre nationaliteter. Oprindeligt var dette tilskud fuldt ud dækkende for lønudgifter og omkostninger ved udsendelse af både sømandspræster og sømandsassistenter.

Det er DSUKs opfattelse, at det fortsat er en vigtig ordning, - søfolkene betaler kirkeskat, og har ret til kirkelig betjening – hjemme og ude.

Denne del af sømandskirkernes arbejde – velfærdsarbejdet – udføres i samarbejde med Handelsflådens Velfærdsråd, - som ikke kun kommer søfolk til gode, men også eksportchauffører, sælgere og andre repræsentanter for danske erhvervsinteresser.

4. En mindre del af bevillingen er målrettet social og kulturel støtte til unge danskere. Det er korrekt, at en mindre del af tilskuddet går til at aflønne ungdomsrådgivere i Bruxelles og Paris – og til løntilskud for forstanderen for KFUK i London. Det er en klart statslig opgave at støtte danske unge, der rejser ud for at arbejde, studere og udforske

verden. Så snart muligheden gives, må denne tjeneste udvides til betydeligt flere destinationer.

5. Sømands- og udlandskirkerne tjener brede danske interesser.

De danske sømands- og udlandskirker har – om end organiseret og udsendt gennem en privat organisation – offentlige funktioner og tjener brede danske interesser, både kulturelt, kirkeligt og socialt. Der er alle steder et nært og godt samarbejde mellem udlandskirker og deres medarbejdere og den danske udenrigstjeneste. Flere af præsterne og en sømandsassistent er social-attachéer ved ambassader og generalkonsulater. De danske udlandspræster er således aktive deltagere og samarbejdspartnere i forbindelse med det krise- og katastrofeberedskab, som er til rådighed for danskere i udlandet, f. eks. ved tsunamien i 2005 – og i ulykker og kriser, ved busulykker, og til at hjælpe danske statsborgere, som er kommet i klemme, under hospitals- og fængselsophold, hvor præsterne træder til, - ofte over lange afstande. Disse funktioner er naturlige for kirkerne, men modsiger, at præsternes funktion kan begrænses til de snævert kirkelige funktioner.

Det er dog bemærkelsesværdigt, at DSUKs deltagelse i arbejdsgruppe om det kirkelige krise- og katastrofeberedskab indtil videre ikke har medført en ordning på og en formaliseret sammenhæng mellem det kirkelige beredskab i DK og de danske udlandspræsterne rundt om i verden.

Danske udlandskirker er også brohoved for dansk kultur, hvad enten det er musik, foredrag, udstillinger eller besøg i øvrigt. Der sker danskundervisning i en del af kirkerne – både for børn og voksne, hvilket er en klar samfundsmæssig og statslig interesse.

Det er alt sammen funktioner og opgaver, som ligger midt mellem det folkekirkelige og det statslige, og som vi lægger stor vægt på, fordi det skaber en sammenhæng mellem kirke og folk, som er afgørende. Det må dog understreges, at en del af disse opgaver ligger ud over en dansk folkekirkepræsts normale opgaver og dermed tjener statslige interesser på fornem vis. Dermed er der endnu et væsentligt argument for, at den samlede bevilling til Danske Sømands- og Udlandskirker fortsat ligger som et statstilskud.

6. Sømands- og udlandspræster som skatteopkrævere

Danske sømands- og udlandspræster har – hvor det er muligt – en opgave som skatteopkrævere, når det kommer til den noget besværlige - men for flere af kirkerne vigtige – ordning med overførsel af kirkeskat til en udlandskirke, når en dansker, der er udsendt, er skattepligtig i Danmark. Det er da præster/kasserere i menighedsrådene, som skal både attestere og opkræve disse midler.

7. Er spørgsmålet om udlandskirkerne som mere kirkelige end statslige overhovedet til at besvare?

Det er korrekt, at der udsendes danske præster til varetagelse af folkekirkens forpligtelse over for danske folkekirkemedlemmer, som i kortere eller længere tid er rejst ud af Danmark for at arbejde, studere, rejse eller repræsentere Danmark.

Derfor er der i virkeligheden tale om, at de tilskud, som modtages fra den danske stat til at udføre dette arbejde, ikke er fulgt med den globalisering, hvor flere og flere danskere rejser ud. Der er behov for at sikre langt flere støttepunkter for både unge, familier, voksne og ældre. Grundlæggende er det holdningen i DSUKs bestyrelse, at der bør sikres løn til præster og andre medarbejdere – ikke mindst ungdomsrådgivere – så folkekirken ikke mister sine medlemmer under udlandsophold.

Konklusion:

Såfremt en del af midlerne til de danske sømands- og udlandskirker skal være en del af Folkekirkenes bloktilskud, må der sikres et organ, som kan prioritere disse midler. Her vil det naturligvis være afgørende, at der er forståelse for, at udlandskirkernes opgave er vigtig for Den danske Folkekirke. I modsat fald vil det være nemt at fjerne al tilskud og nedlægge udlandskirkerne. Og bekymringen for, hvordan prioriteringen vil være mellem en præst til Brønderslev eller en præst til Bruxelles, er måske ubegrundet. Men den er der!

I så fald er der måske så meget på spil, så det måske bør danne udgangspunkt for en fornyet drøftelse af, om sømands- og udlandskirkerne fortsat skal rummes i og administreres af en privat organisation.

Uanset om de danske sømands- og udlandskirker skulle være en del af bloktilskuddet, kan det konstateres, at bevillingerne ikke er fulgt med de behov, som globaliseringen har medført. Der er påviselige behov for den service, kirkelige betjening, støtte til unge danskere, der rejser ud og til den netværksbygning, som udlandskirkerne giver rundt om i verden – i langt større omfang. Det er ubestrideligt – uanset ordningen!

Bestyrelsen for Danske Sømands- og Udlandskirker
23. februar 2010

A. O. Andersen
Formand

Margith Pedersen
Generalsekretær

London 2010.02.22

DANSK KFUK
DANISH YWCA

K

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
DK-1015 København K
D E N M A R K

Re.: Betænkning 1511
Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud

Foranlediget af betænkning 1511 afsnit 6.1, figur 6.1 budgetlinie 22.11.06.10 anmoder Dansk KFUK i London om egen budgetlinie med tildeling af et årsbudget på 0.7 million kroner. Dette beløb er nødvendigt for fastholdelsen af en faglig kompetent ledelse på lang sigt, der skal sikre udviklingen af det allerede veldrevne KFUK, som er en unik organisation med unikke behov – en organisation som ikke kan sammenlignes med andre danske organisationer i udlandet!

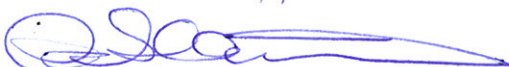
En sådan bevilling vil kunne afhjælpe den nuværende usikre finansieringsmodel, der i høj grad er baseret på frivillige donationer og ingen mulighed for langsigtet strategisk planlægning.

Det kan anføres, at Dansk KFUK i London er den institution udenfor Danmarks grænser, som gør det største arbejde for unge danskere. Således gør mere end 1000 unge mennesker fra alle samfundslag årligt brug af KFUK's tilbud om bolig, rådgivning og andet ungdomsarbejde – unge som alle efter en periode vender tilbage til Danmark med international erfaring til gavn for det danske samfund.

Flere informationer om organisationen kan findes på www.kfuk.co.uk, og KFUK's bestyrelse står selvfølgelig til rådighed for yderligere uddybning.

På baggrund af ovenstående skulle det således glæde Dansk KFUK i London, om anførte bemærkninger kunne indskrives i betænkningen.

Med venlig hilsen
DANSK KFUK I LONDON

Karen Maibom
Formand

DANSK KFUK
DANISH YWCA
- a home from home

43 Maresfield Gardens
London NW3 5TF
United Kingdom

Phone 020.7435.7232
Fax 020.7431.1394
k@kfuk.co.uk
www.kfuk.co.uk
Reg. charity no. 249 198

23. februar 2010.

Til kirkeministeriet.

Grundtvigsk Forum ønsker i et høringsvar at knytte følgende kommentarer til Betænkning 1511:
Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Betænkningen rummer en række *værdifulde analyser* af, hvad det inden for den nugældende økonomiske ordning i folkekirken og inden for den nugældende beslutningsstruktur vil kunne indebære at omlægge statens økonomiske støtte til folkekirken fra et tilskud til præstelønninger til et tilskud til de samfundsopgaver, folkekirken varetager.

Der er i den forbindelse særligt to ting, der falder i øjnene. Analyserne viser for det første, at det er yderst problematisk at foretage en *holdbar skelnen* mellem folkekirkens anvendelse af økonomiske midler på henholdsvis ”forkyndelse” og ”samfundsopgaver”. Det beror i alle tilfælde på et subjektivt skøn. En omlægning til bloktilskud stiller med andre ord ikke dem tilfreds, der er kritiske over for folkekirkens grundlovssikrede særstilling i det danske samfund, og som tager afstand fra at yde økonomisk støtte til en religiøs forkyndelse, de ikke bifalder.

Analyserne viser for det andet, at uanset hvordan omlægningen til bloktilskud bliver udformet vil *den gribe ind i den eksisterende ”magtbalance” eller kompetencefordeling i folkekirken*: (1) Et bloktilskud, der er fastsat som et *generelt* tilskud, vil – på et eller andet plan: nationalt, regionalt eller lokalt – indebære en væsentlig forøgelse af folkekirkelige myndigheders kompetence til at fordele og prioritere anvendelse af de økonomiske midler. (2) En detaljeret *øremærkning* af bloktilskuddet vil på den anden side betyde, at folketinget kommer til at påvirke dele af de lokale kirkelige budgetter i modstrid med den ”sognefuldmagt”, der blev vedtaget med økonomiloven af 2003, hvorefter kirkeministeren ikke kan fastsætte regler om størrelsen af kirke- og præstegårdskassernes udgifter eller om kirkeskattens størrelse.

Ud over de nævnte analyser fremlægger betænkningen en række *værdifulde modeller* for, hvordan et bloktilskud konkret kan udmøntes – igen: inden for den nugældende økonomiske ordning og beslutningsstruktur. I Grundtvigsk Forum finder vi disse modeller værdifulde, fordi de anskueliggør, hvilke særlige forhold i folkekirken, der i denne forbindelse skal tages vare på, og rejser spørgsmål om, hvor kompetencen mest hensigtsmæssigt kan placeres. Det drejer sig i hovedsagen om kompetencen til at:

- fordele bloktilskud
- udskrive den skat, der skal udgøre folkekirkens økonomiske grundlag
- normere antallet af præstestillinger
- fordele præstestillinger i stifter og provstier
- ansætte og afskedige præster (præstens uafhængighed i udøvelsen af sine pastorale opgaver)
- fastlægge de nødvendige udligningsordninger, der skal sikre folkekirkens tilstedeværelse overalt (hvilket er noget andet end ”allestedsnærværelse”).

Når vi i Grundtvigsk Forum finder modellerne værdifulde skyldes det imidlertid ikke blot, at de godtgør, hvilke særlige forhold i folkekirken, der må tages hensyn til ved en omlægning til bloktilskud. Det skyldes også, at disse modeller samlet set med al ønskelig tydelighed anskueliggør, hvor u hensigtsmæssig den nuværende økonomiske ordning og beslutningsstruktur er i en situation, hvor folkekirken står over for store udfordringer, der kræver:

- øget samarbejde mellem sogne og alle andre dele af og i den folkekirkelige struktur
- samlet overblik over økonomien
- muligheder for at foretage sammenhængende prioriteringer af udgifterne på baggrund af klart formulerede visioner og mål

Grundtvigsk Forum kan derfor helt tilslutte sig de medlemmer af udvalget, der har tilkendegivet, at der på det foreliggende grundlag ikke kan og ikke bør træffes beslutninger om omlægninger af folkekirkens økonomi og dermed sammenhængende beslutningsstruktur.

På den anden side: af hensyn til folkekirkens muligheder for at varetage sin kerneopgave som evangelisk-luthersk kirke i det danske samfund, er det efter Grundtvigsk Forums opfattelse nødvendigt, at der faktisk foretages en række strukturelle justeringer, der tilfører folkekirken større fleksibilitet og handlefrihed. Før der imidlertid træffes beslutninger i den retning, finder vi det uomgængeligt, at der foretages en helt anderledes omfattende og tilbunds gående undersøgelse og udredning af folkekirkens forhold, der på en gang tager udgangspunkt i de forskelligartede ydre og indre pres, den aktuelt står over for og fastholder folkekirkens historisk betingede særstatus i det danske samfund, som den kommer til udtryk i grundlovens § 4. Vi opfordrer ministeren til at tage de nødvendige initiativer!

Grundtvigsk Forum er ikke i princippet modstander af en omlægning af statens tilskud til et bloktilskud, som det også fremgår af det forslag til ændringer i økonomi og beslutningsstruktur, vi har fremlagt i ”Den samarbejdende folkekirke” af 2007, hvor indførelse af bloktilskud udgør et af elementerne i en mere omfattende og hensigtsmæssig helhedsløsning, der netop handler om at sætte folkekirken fri til at være evangelisk-luthersk kirke.

Vi finder det af samme grund ejendommeligt, at indførelse af bloktilskud i Betænkning 1511 begrundes med et ”hensyn til den brede opbakning bag folkekirkeordningen”, al den stund over 80 % af befolkningen bakker op om ordningen, som den er.

Det eneste holdbare argument for at omlægge statens tilskud til et bloktilskud må være hensynet til folkekirkens eget ve og vel, hvor det indgår som et af adskillige elementer i en nyordning af folkekirkens interne forhold, der skal sætte folkekirken fri til på sogne- provsti- og stiftsplan at blive en samarbejdende folkekirke, der er i stand til på en tidssvarende måde at arbejde med de aktuelle udfordringer. At der i forbindelse med en sådan frisættelse af folkekirken kan opstå forskelle som følge af divergerende kirkelige synspunkter i de enkelte provstier eller stifter forekommer indlysende – en nødvendig og værdifuld frihed til forskellighed – men det sætter på ingen måde folkekirkens grundlæggende enhed på prøve.

Med venlig hilsen

Torsten Johannesen,
formand for Grundtvigsk Forum

Helge Baden Nielsen,
næstformand for Grundtvigsk Forum,
formand for Grundtvigsk Forums
kirkepolitiske udvalg

Grundtvigsk Forum
Kirkeligt Samfund
Farvergade 27
1463 København K
Vartov
Telefon 3373 2800
Fax 3373 2806
vartov@vartov.dk
www.vartov.dk
Bank: 4180 3119 080 339
CVR 56 85 24 17

Selskab for kirkeret

Den 12. februar 2010.

Formand Peter Christensen

Randrupvej 12

Over Randrup

8981 Spentrup.

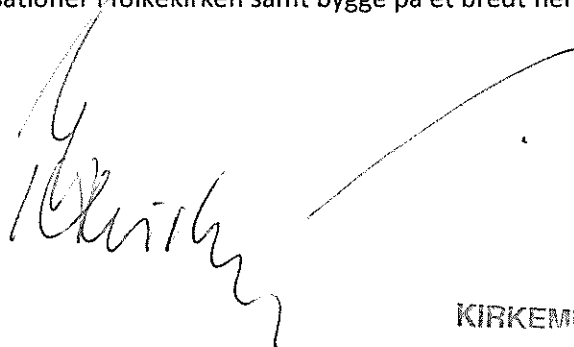
Kirkeministeriet har udbedt sig Selskab for kirkerets bemærkninger til betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Selskabet har noteret sig, at det af regeringsgrundlaget af 23. november 2007 fremgår, at en omlægning til bloktilskud i givet fald skal ske af hensyn til den brede opbakning bag folkekirkeordningen. Selskabet anerkender denne baggrund for udredningsarbejdet, men skal bemærke, at selv om statstilskuddet flyttes fra folkekirkens kerneydelse forkyndelsen i form af tilskud til præstelønninger mv. til folkekirkens samfundsopgaver, ændrer det ikke, at folkekirken indtager en økonomisk fortrinsstilling i forhold til andre trossamfund. En økonomisk ligestilling mellem folkekirken og de andre trossamfund forekommer selskabet naturlig og nærliggende.

Det er selskabets principielle opfattelse, at en omlægning til bloktilskud kan være hensigtsmæssig, såfremt de udestående spørgsmål, der nævnes s. 31 kan finde en løsning, som også kan tilfredsstille de ikke-statslige organisationer, der har været repræsenteret i udvalget. Selskabet skal i den forbindelse pege på, at der ved indførelse af bloktilskud på det kommunale område, samtidig fandt en tilpasning sted af lovgivningen om kommunernes opgaver med henblik på større grader af frihed til udførelsen af opgaverne. Det er efter selskabets opfattelse ønskeligt, at man ved udformningen af følgelovgivningen er opmærksom på det ønskelige i en sådan udvidelse af frihedsgraderne for folkekirken. Dette understøttes efter selskabets opfattelse af, at en bloktilskudsomlægning indebærer, at det i fremtiden bliver medlemmerne af folkekirken, der via deres kontingentbetaling (kirkeskat) kommer til at finansiere præstelønningerne mv.

Såfremt bloktilskud indføres, er det selskabets opfattelse - i lighed med udvalgets mindretal - at modellen med en kombination af det regionale og nationale niveau vil være at foretrække.

Selskabet skal afslutningsvis fremhæve betydningen af, at en reform af finansieringen af folkekirken bør have tilslutning fra de væsentligste organisationer i folkekirken samt bygge på et bredt flertal i Folketinget.

KIRKEMINISTERIET

15 FEB, 2010

Til Kirkeministeriet
Frederiksholms kanal 21

Fra Ateistisk Selskab
Hejrebakken 20
3500 Værløse

Høringssvar på betænkning 1511.

Angående: Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Vi ser denne betænkning som et skridt i den rigtige retning. Fra vores side har det længe været et ønske, at staten ikke bruger skatte kroner til at betale lønningerne til ansatte i folkekirken.

Vi ser meget positivt på, at staten fjerner sit tilskud til folkekirken, og i stedet giver et bloktilskud, som er specifikt øremærket til bevarelse af vores kulturarv. Bloktilskuddet bør ikke anvendes til Civil personregistrering. Civil personregistrering bør foregå efter den kommunale sønderjyske model.

Tildeling af midler fra bloktilskuddet skal foretages af fagkompetente personer med indsigt i kulturmindebevarelse. Vi mener i øvrigt at dette bloktilskud skal benyttes til vedligeholdelse af hele vores kulturarv. Ikke kun den folkekirkelige kulturarv, men også klostre, gravhøje og verdslige bygninger, så som ældre slotte og herregårde.

Vi ser ansættelse, firing og normering af personalet i folkekirken, som et internt kirkeligt anliggende. Det er ikke et anliggende for Kirkeministeren eller kirkeministeriet, men snare for sognet, provstiet eller stiftet. Aflønningen af ansatte bør ske for midler fra kirkeskatten.

I øvrigt mener vi, at i et demokrati bør flertallet af befolkningen ikke have særrettigheder i lovgivningen. Derfor bør folkekirken ligestilles med alle andre trossamfund og livsanskuelser i lovgivningsmæssig sammenhæng.

med venlig hilse

Jesper Vind

Formand for Ateistisk Selskab